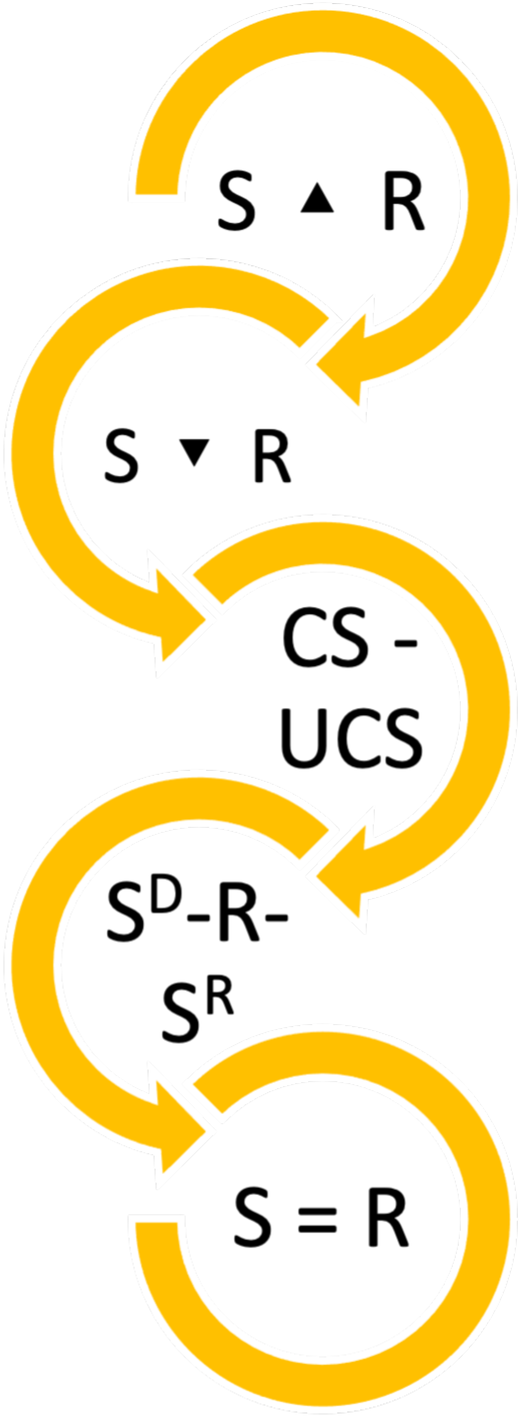

NAFO
Rogaland Lokallag

Emosjoner, selvsnakk og tanker

Atferd

Psykolog og sertifisert atferdsanalytiker - Søren Jensson Skår

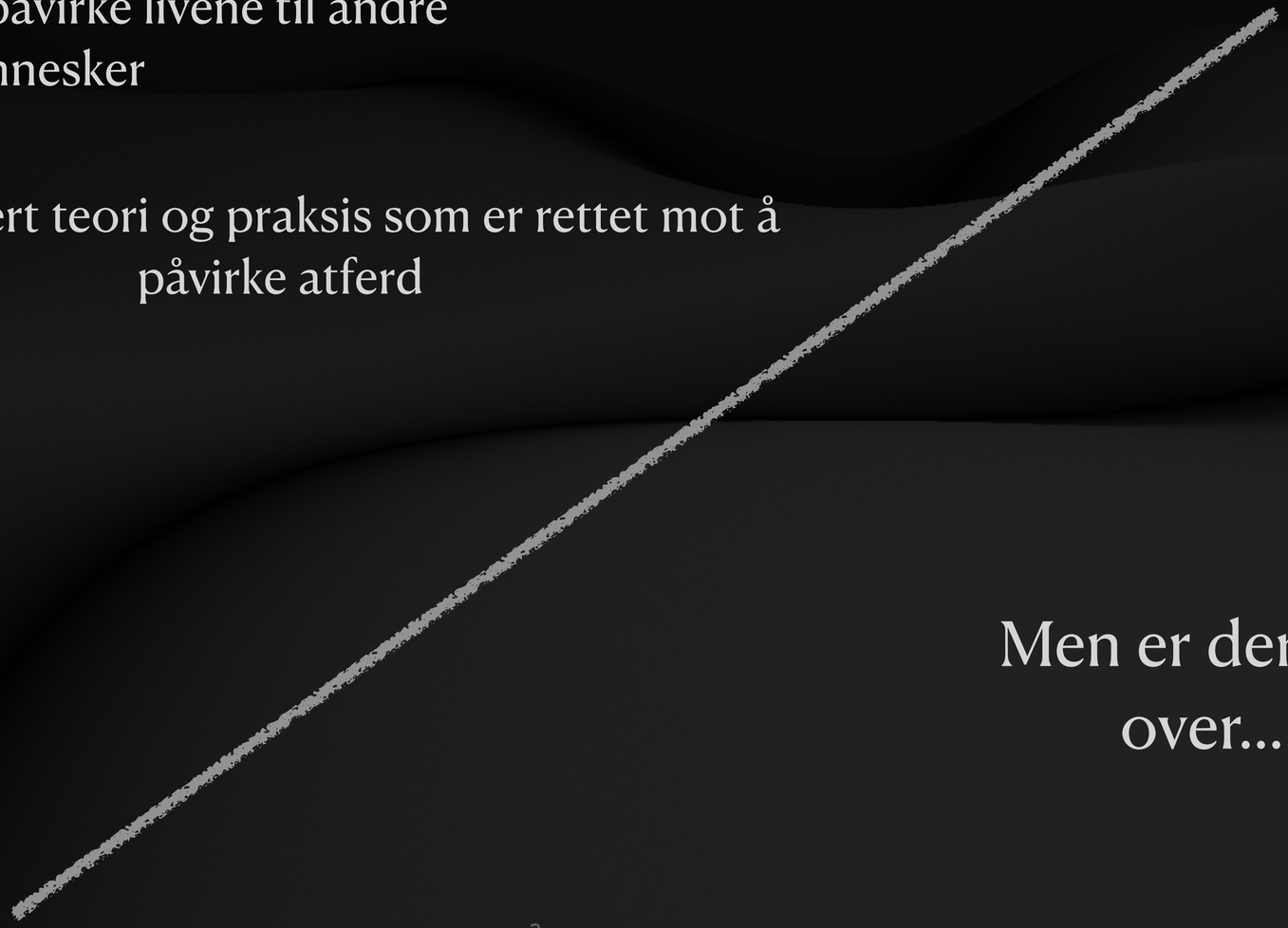

B A L

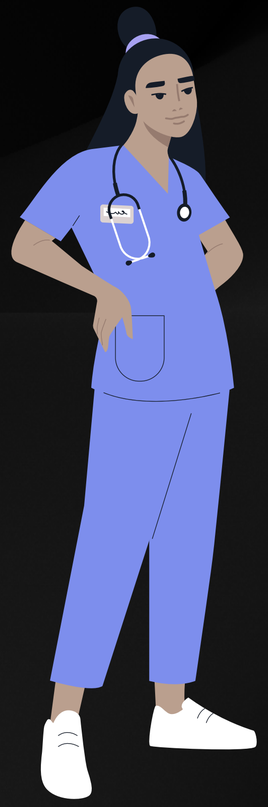
Det har vært en overveiende andel forelesninger med fokus på evidensbasert, atferdsanalytiske tiltak rettet mot å endre hvordan vi som tjenesteytere kan påvirke livene til andre mennesker

Det har vært teori og praksis som er rettet mot å påvirke atferd

Men er dere klar over....?

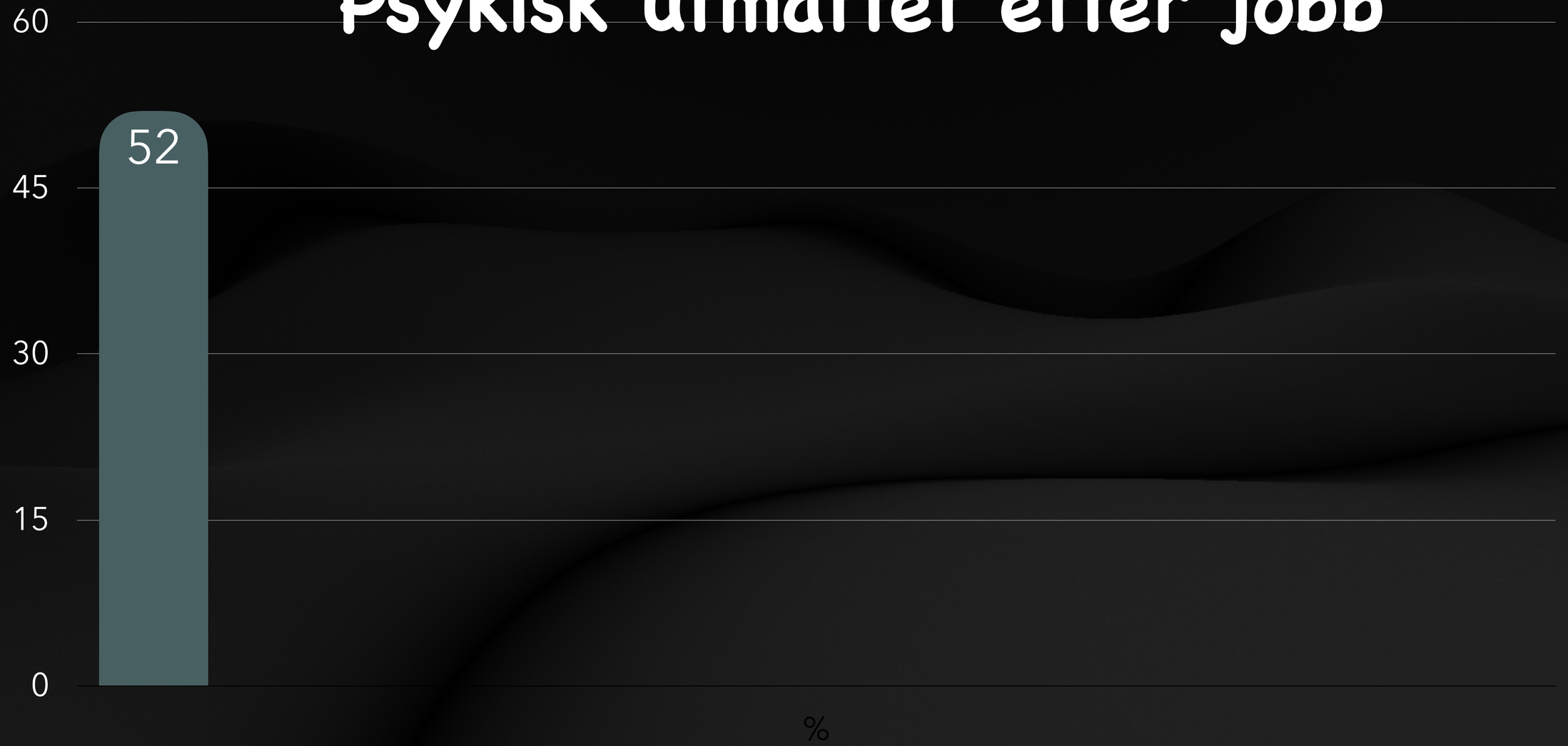

At dere også er mennesker?

Psykisk utmattet etter jobb

opplever seg selv som ineffektiv og lite kyndig

redusert motivasjon

høy arbeidsmengde

Hvorfor er det slik?

redusert mestringsfølelse

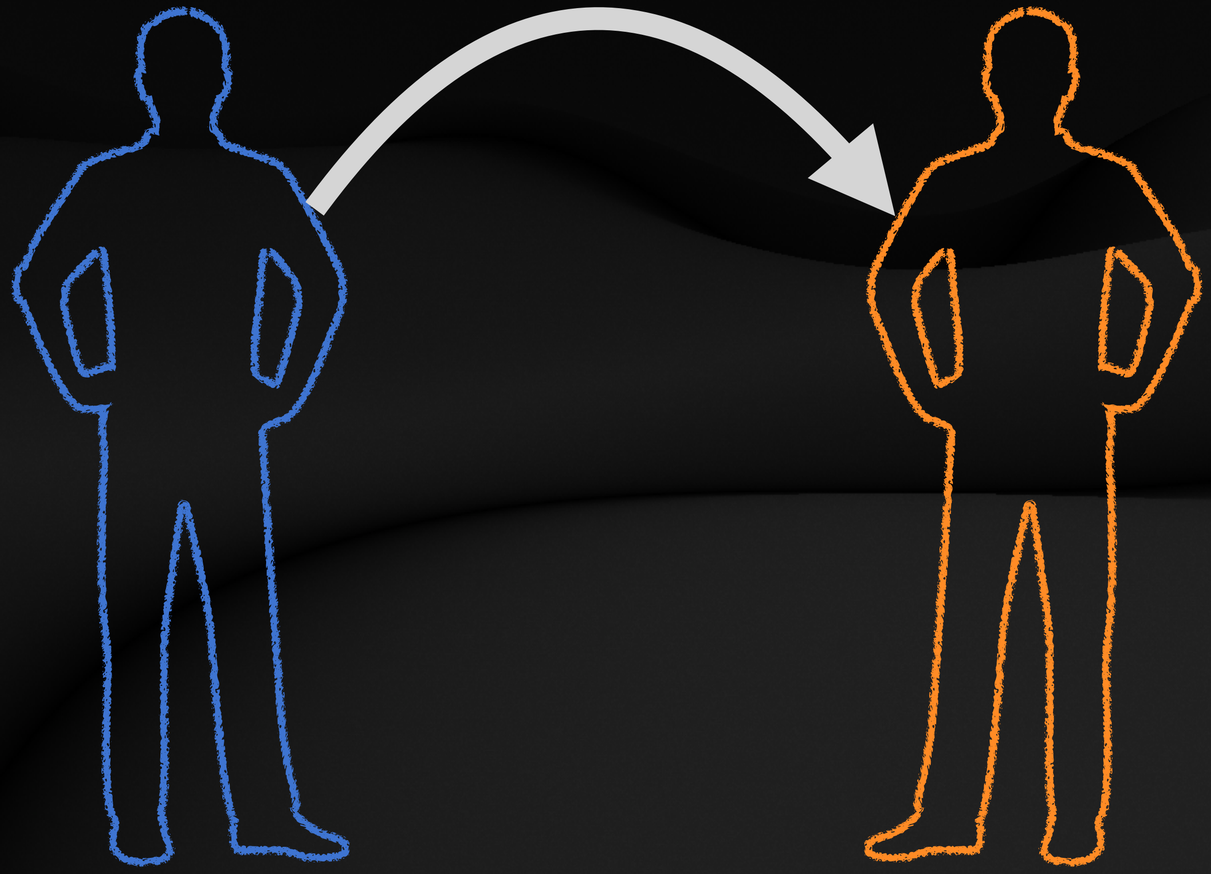
lite hvile

føler at man ikke strekker til

jobben man gjør ikke er viktig

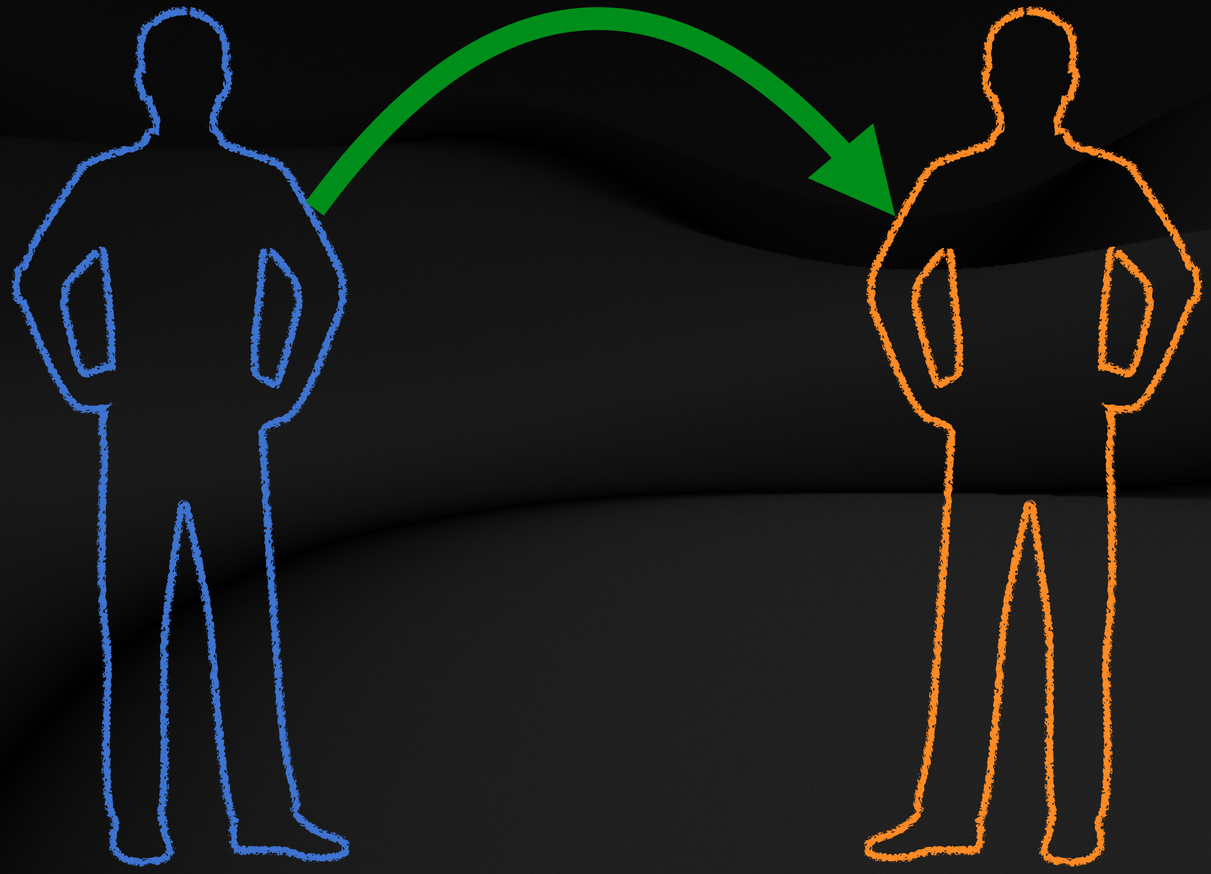
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

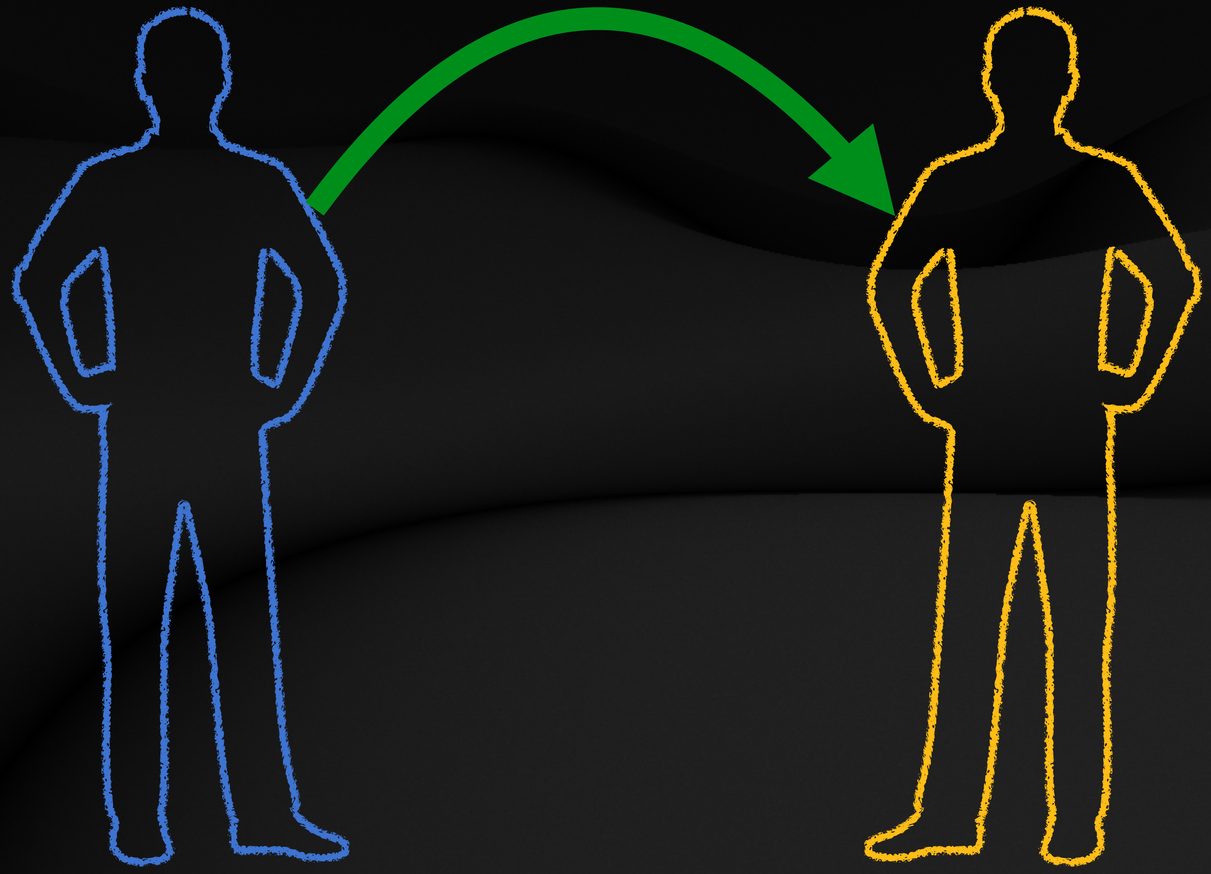
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

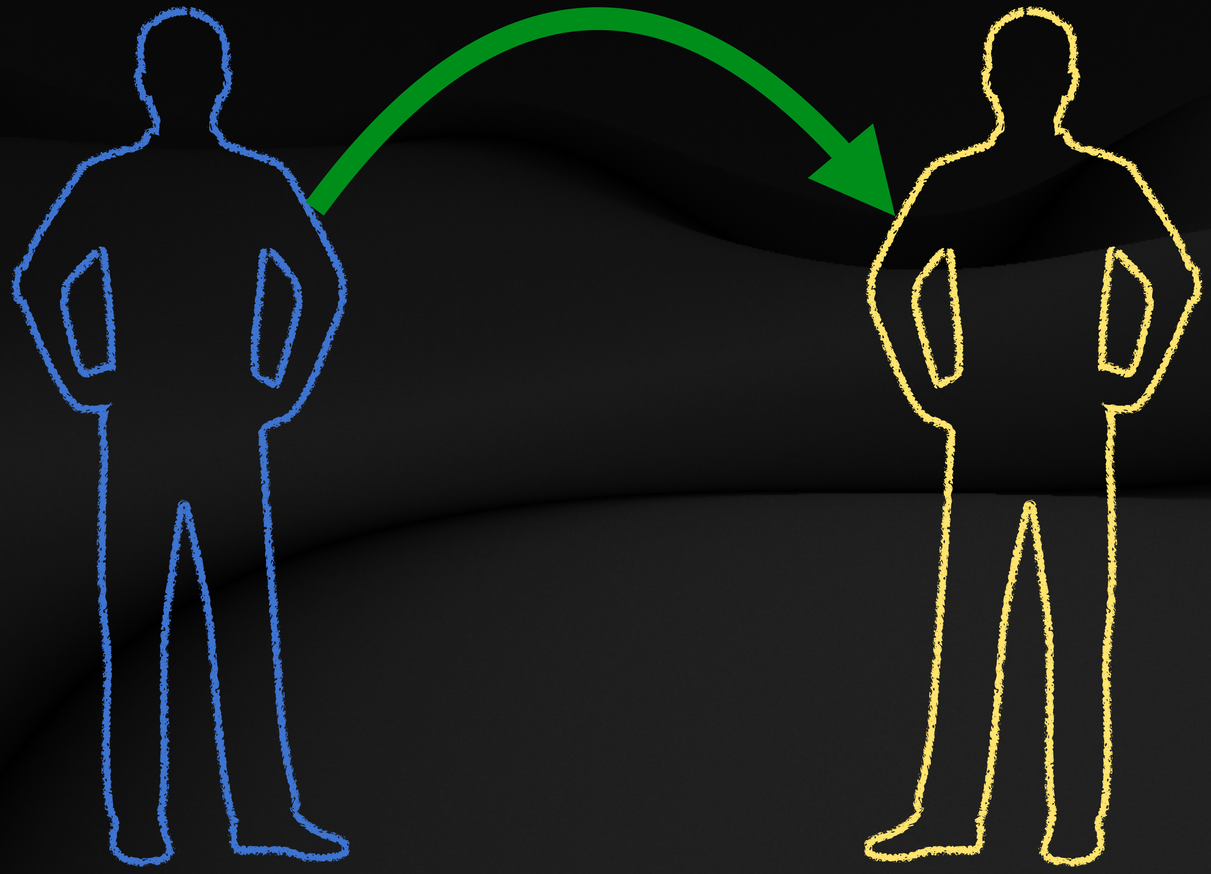
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

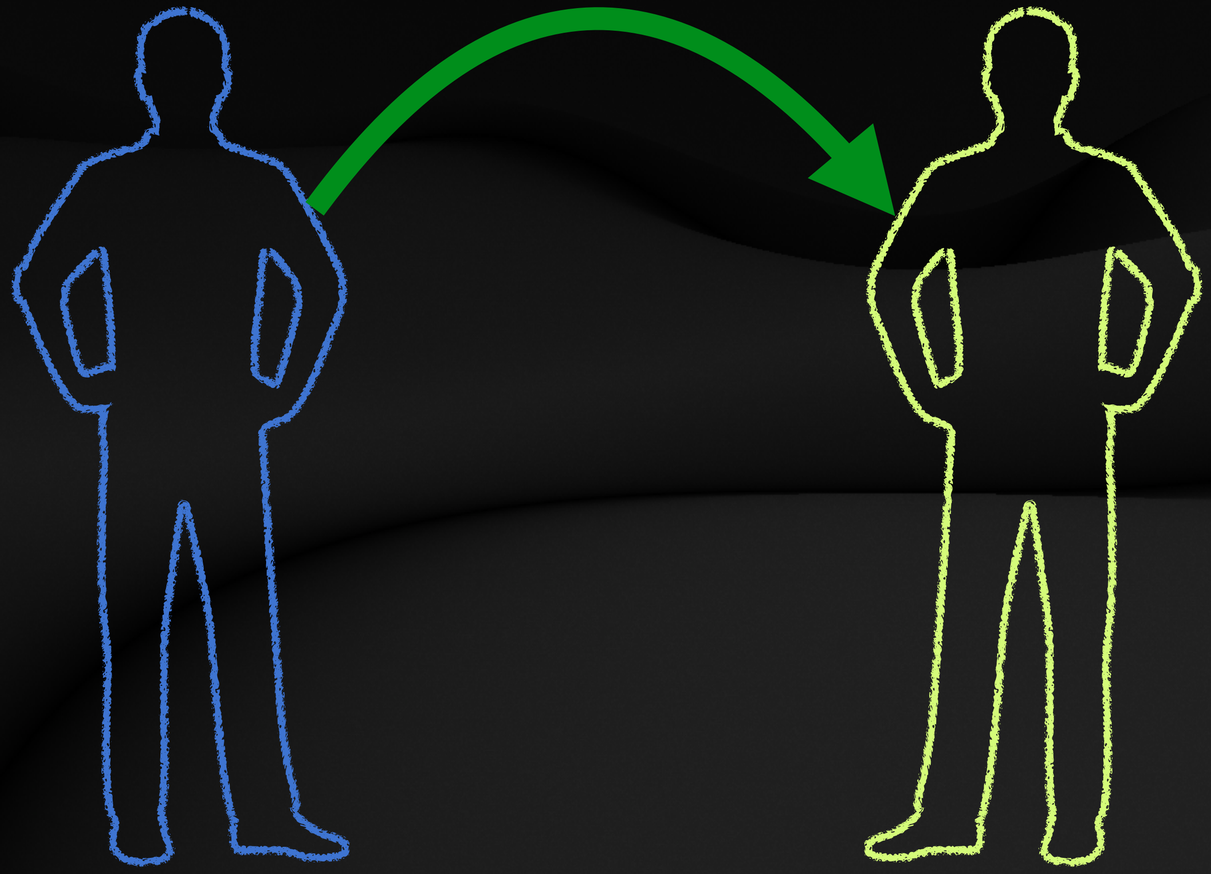
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

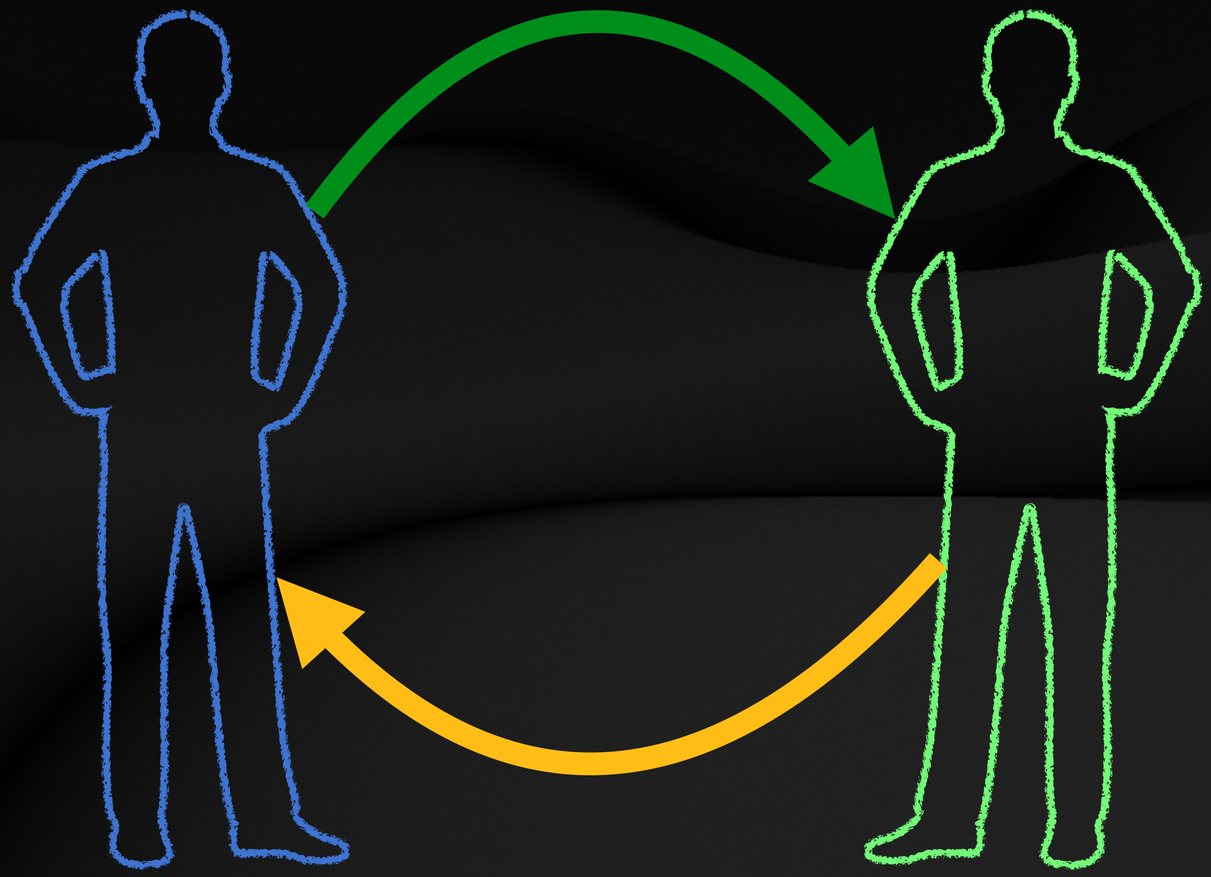
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

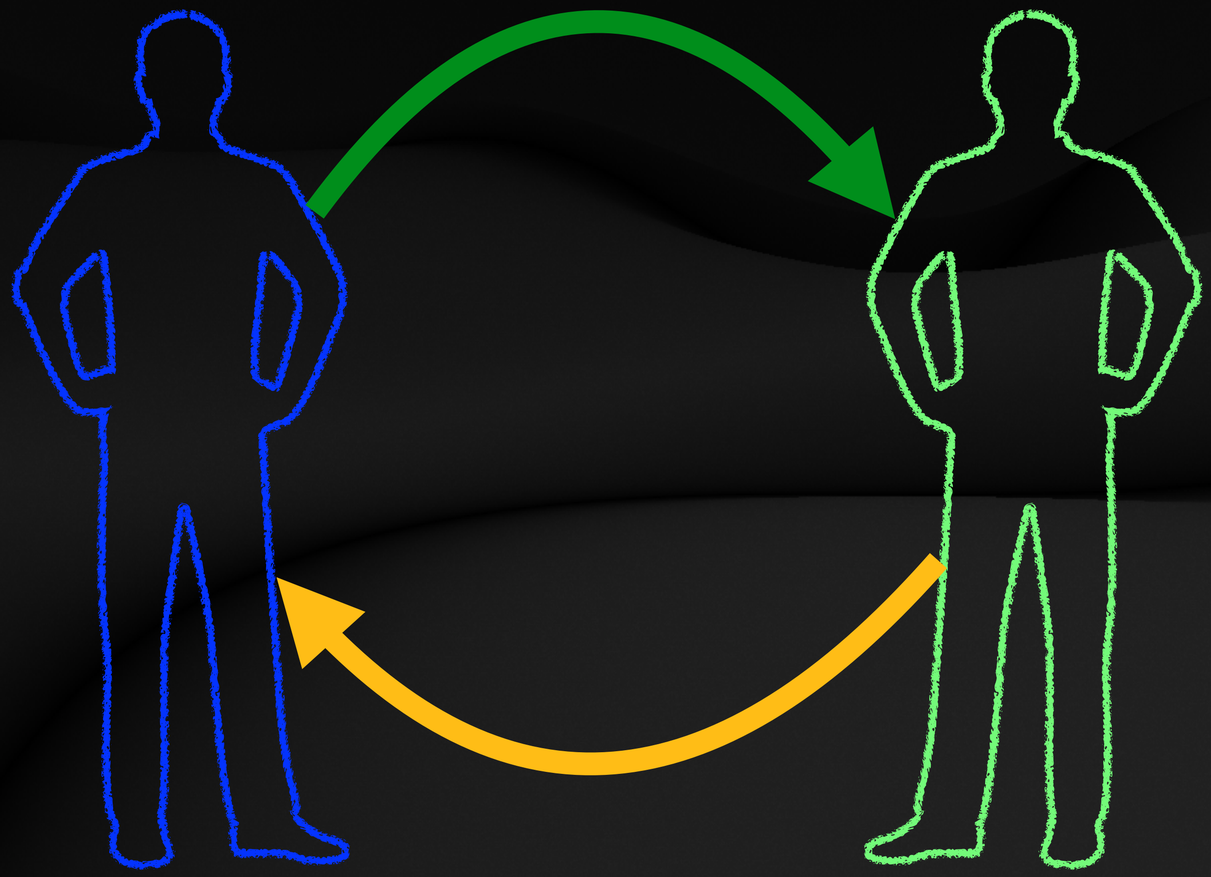
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

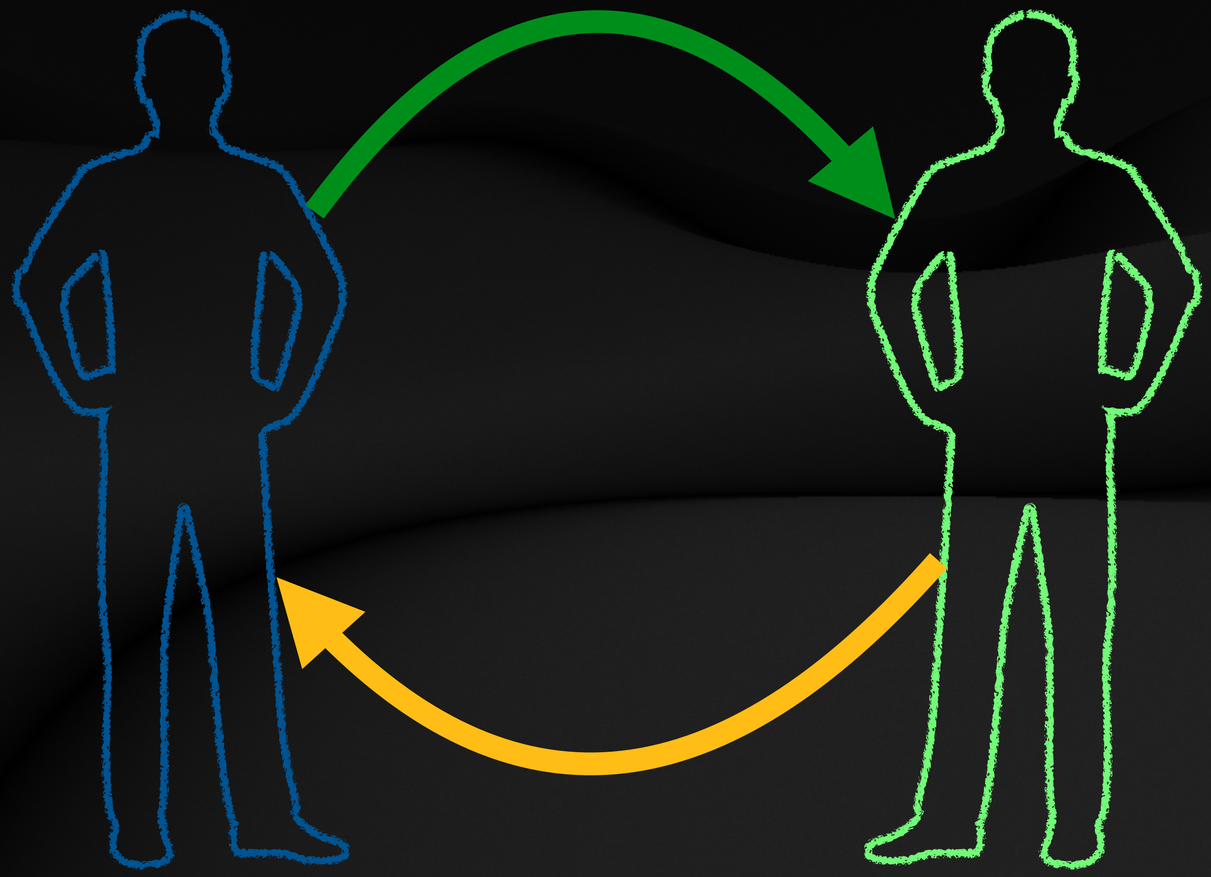
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

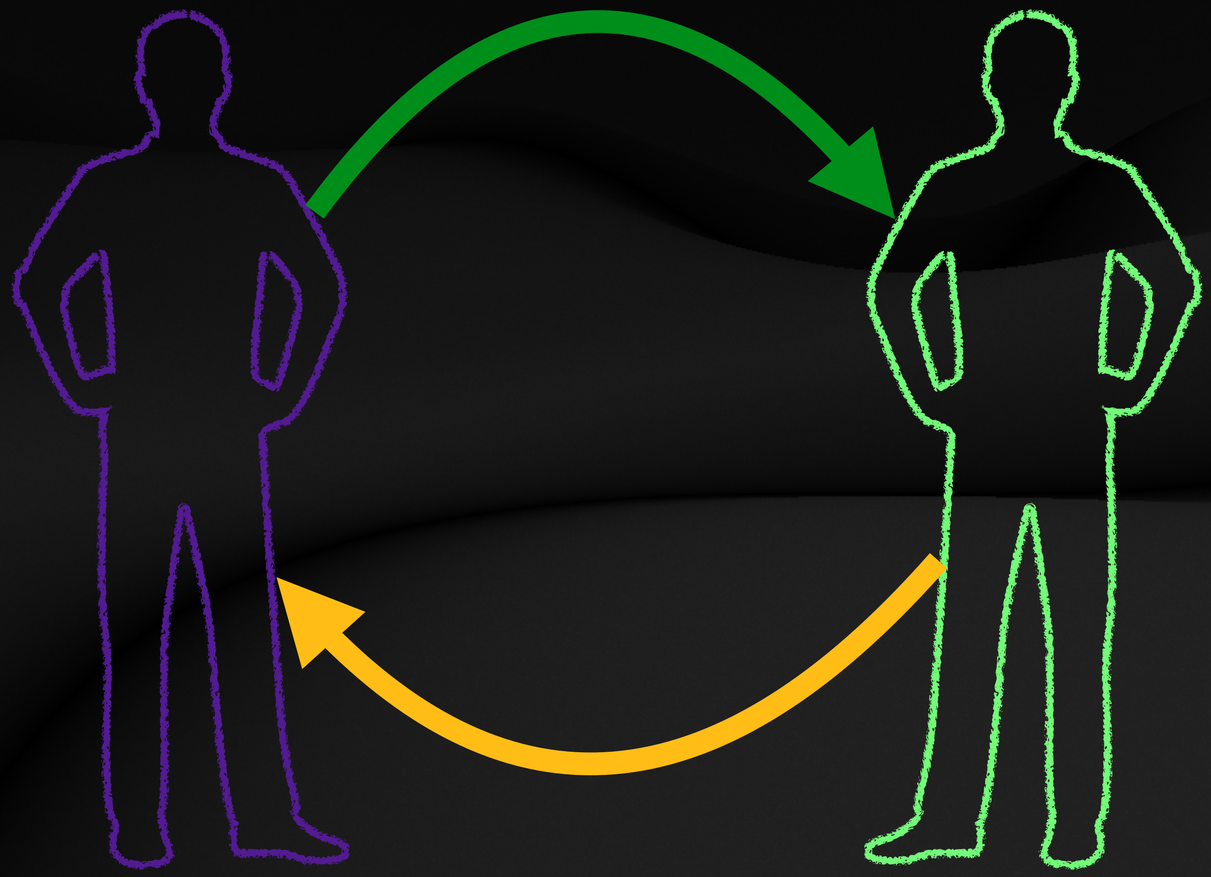
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

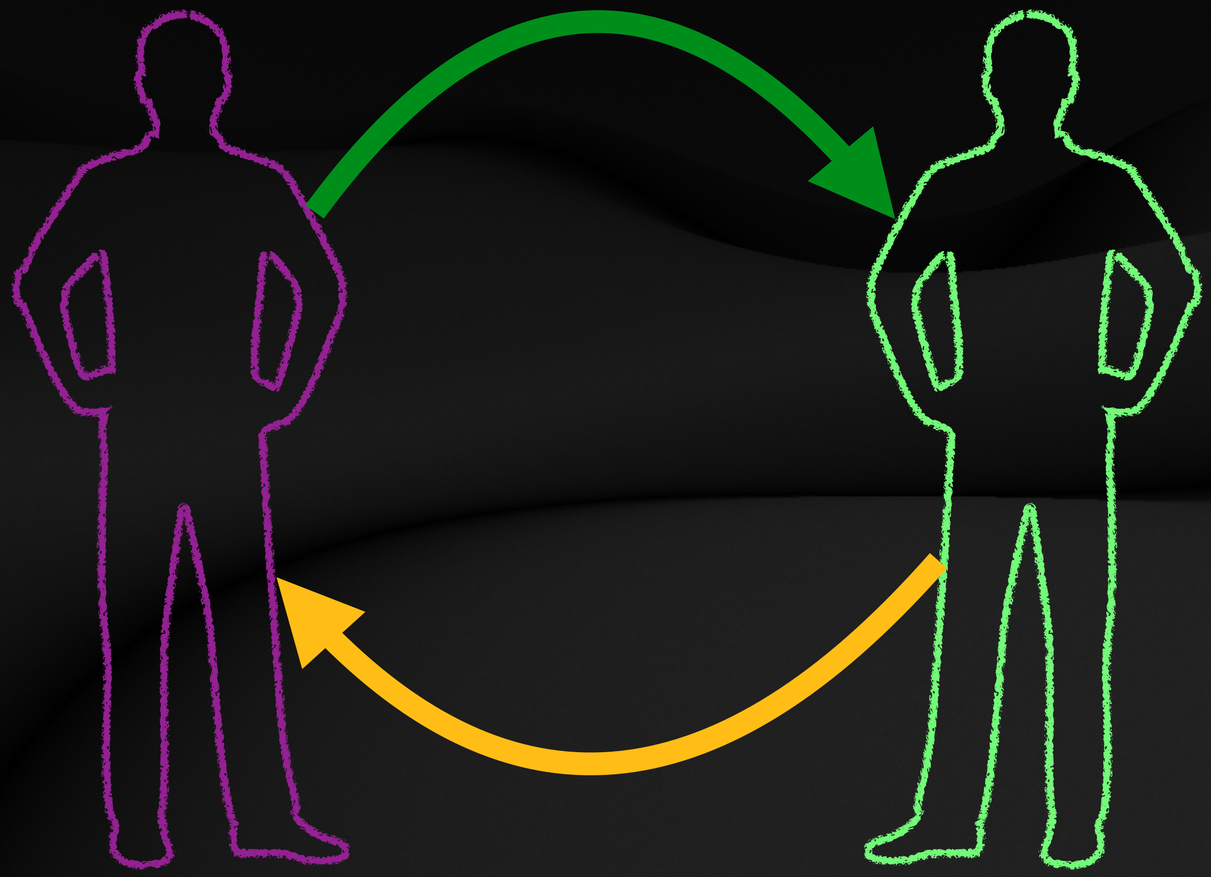
Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

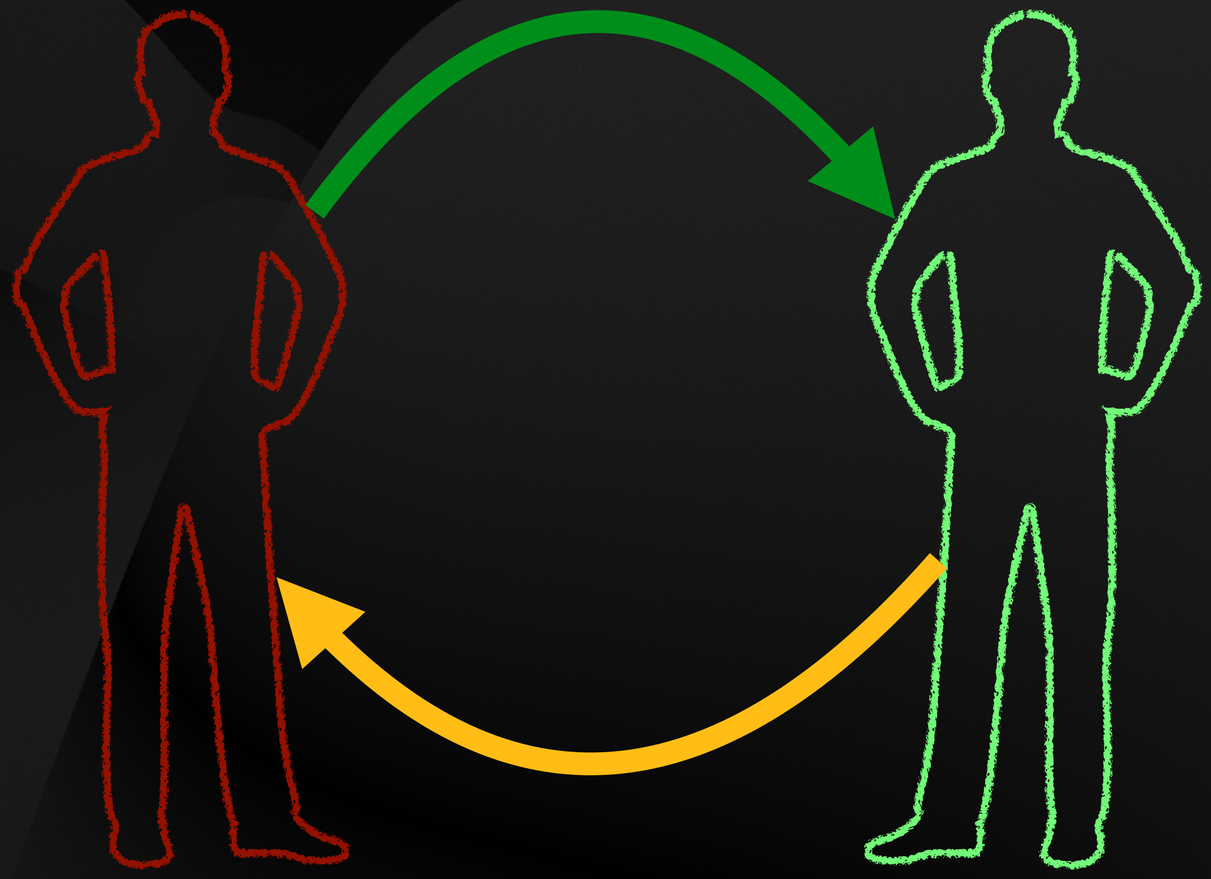
Tjenesteyter/forelder

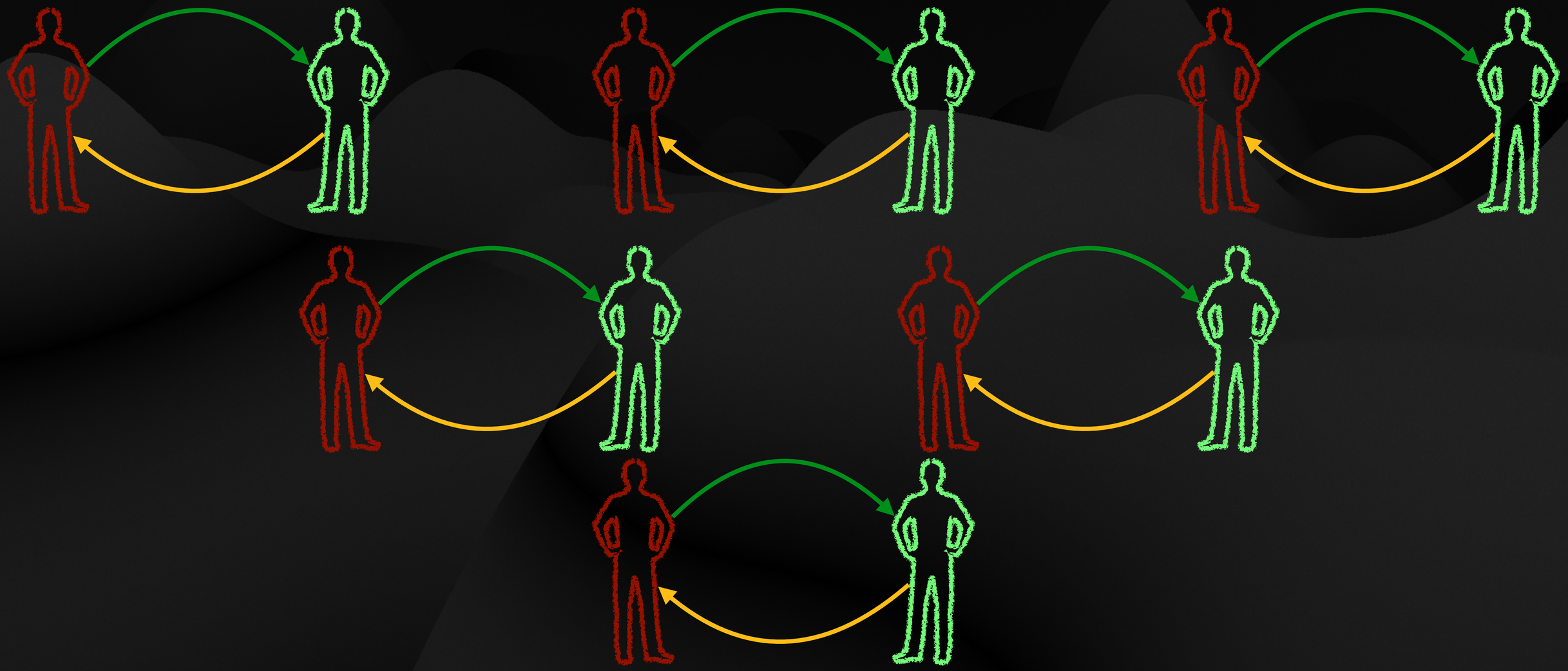
Den som trenger hjelp og bistand

Tjenesteyter/forelder

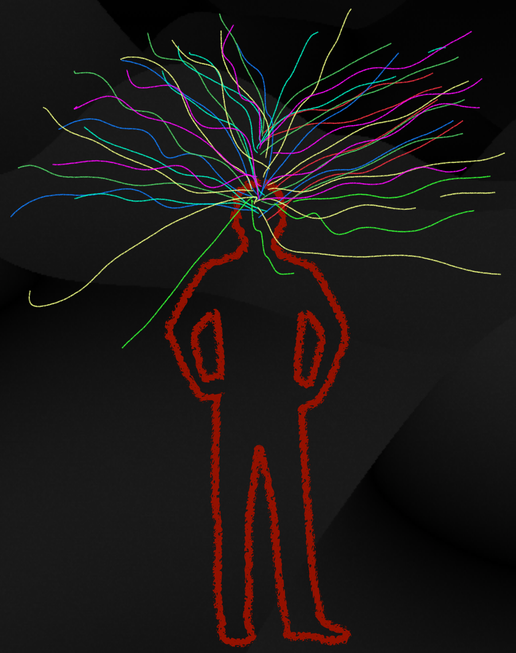
Den som trenger hjelp og bistand

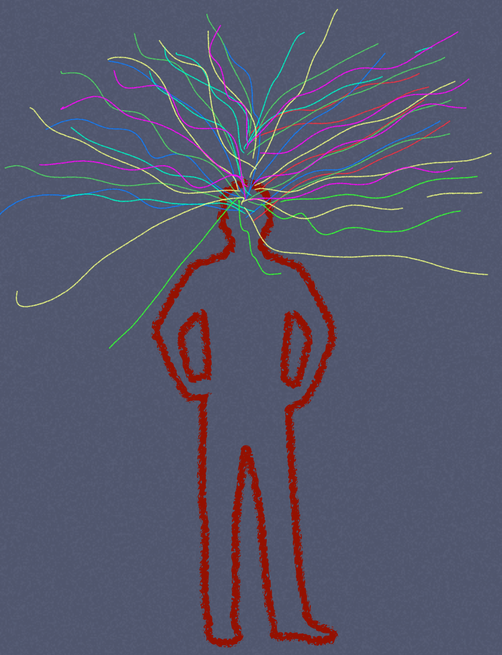

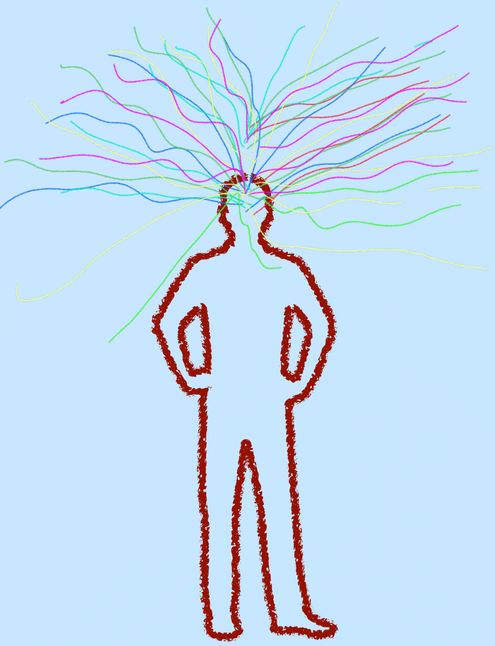
Hva er egentlig alt «dette»?

«Dette»

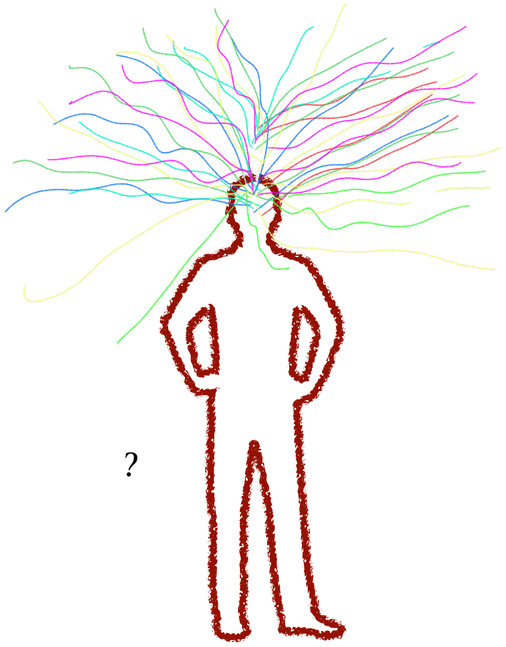

«Dette» er atferd

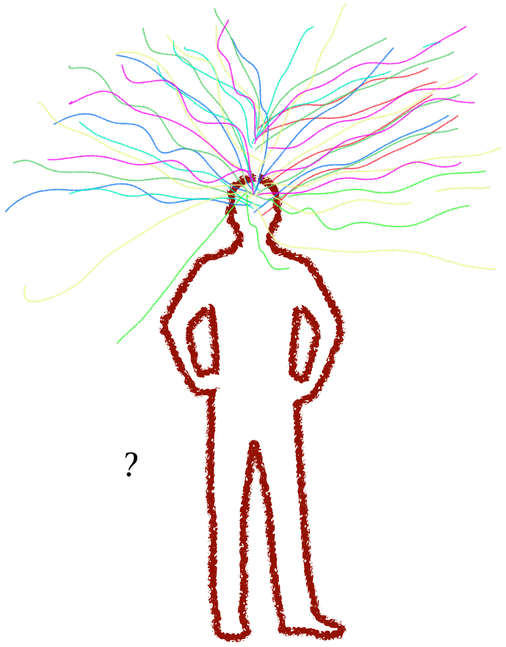

«Dette» er atferd

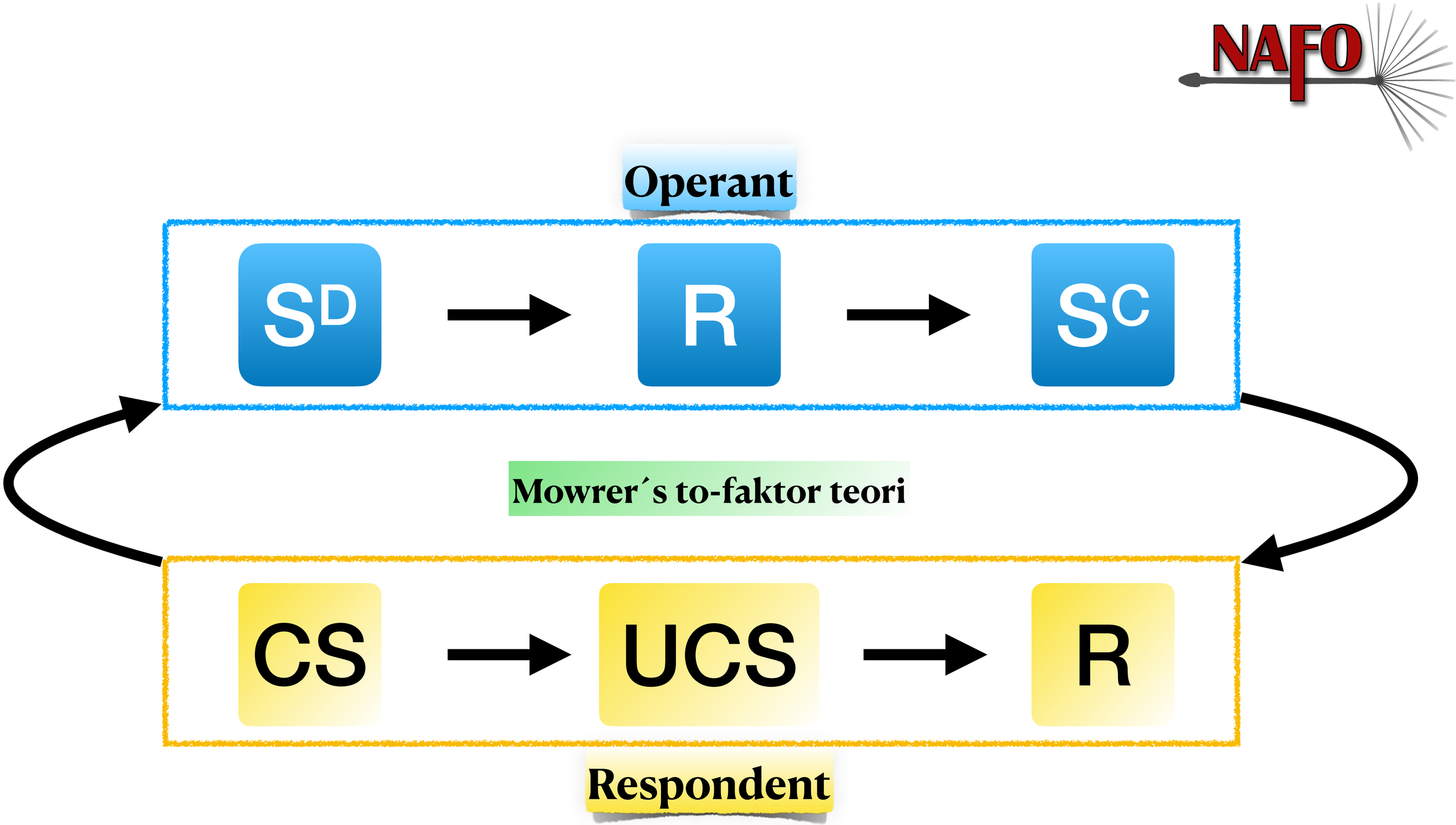
og atferd kan vi jobbe med

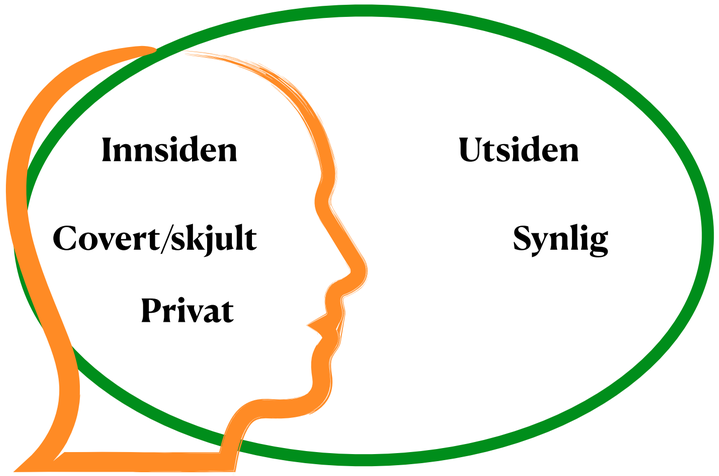

Men hvilken type atferd er det snakk om?

Men **hvilke typer** atferd er det snakk om?

Operant
SD
R
SC
Mowrer´s to-faktor teori
CS
UCS
R
Respondent

Kompleks

Tenking

Handlinger

Språk

Problemløsning

Operant

Respondent

Opplevelse

Ubehag

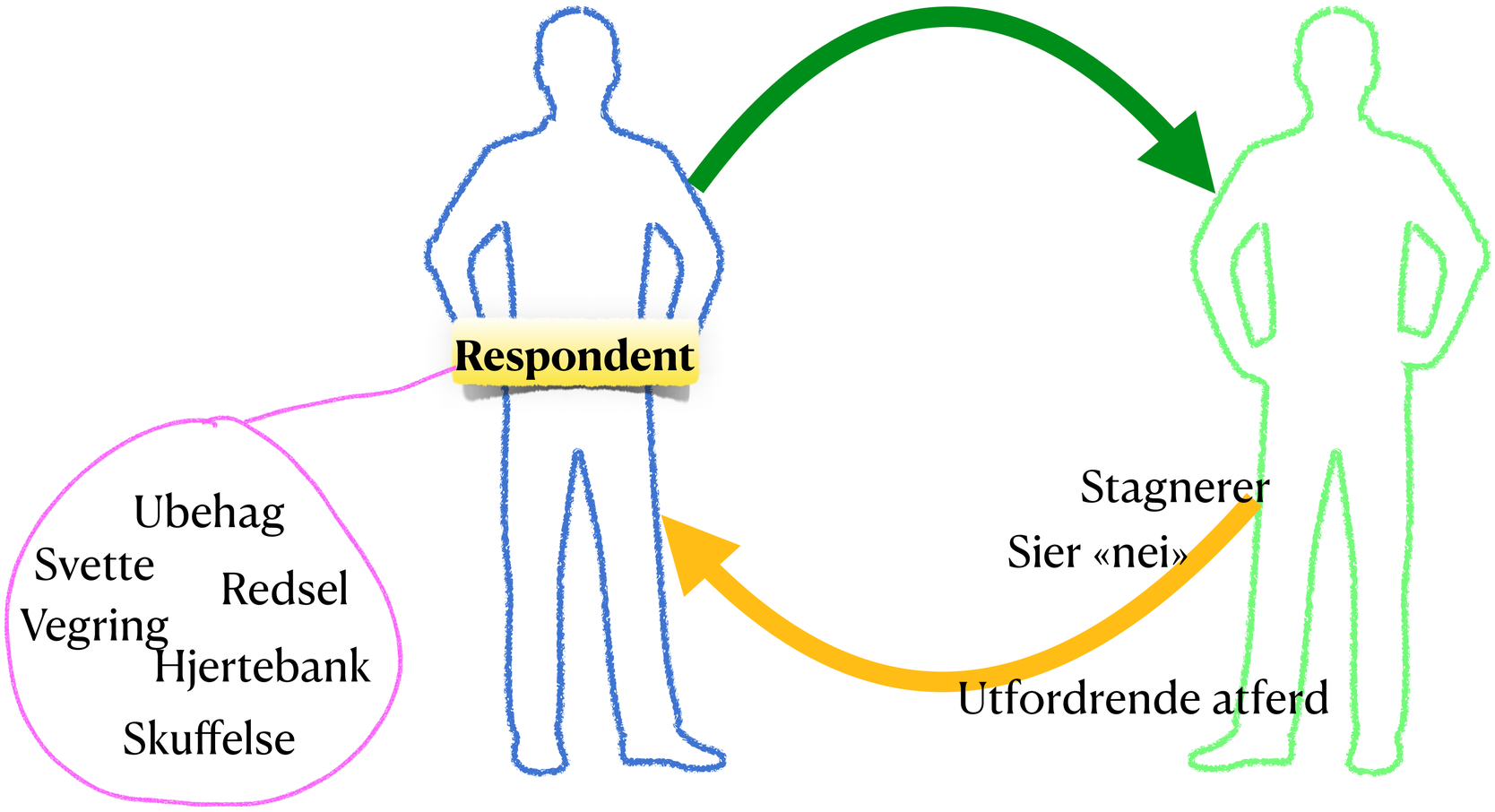
Behag

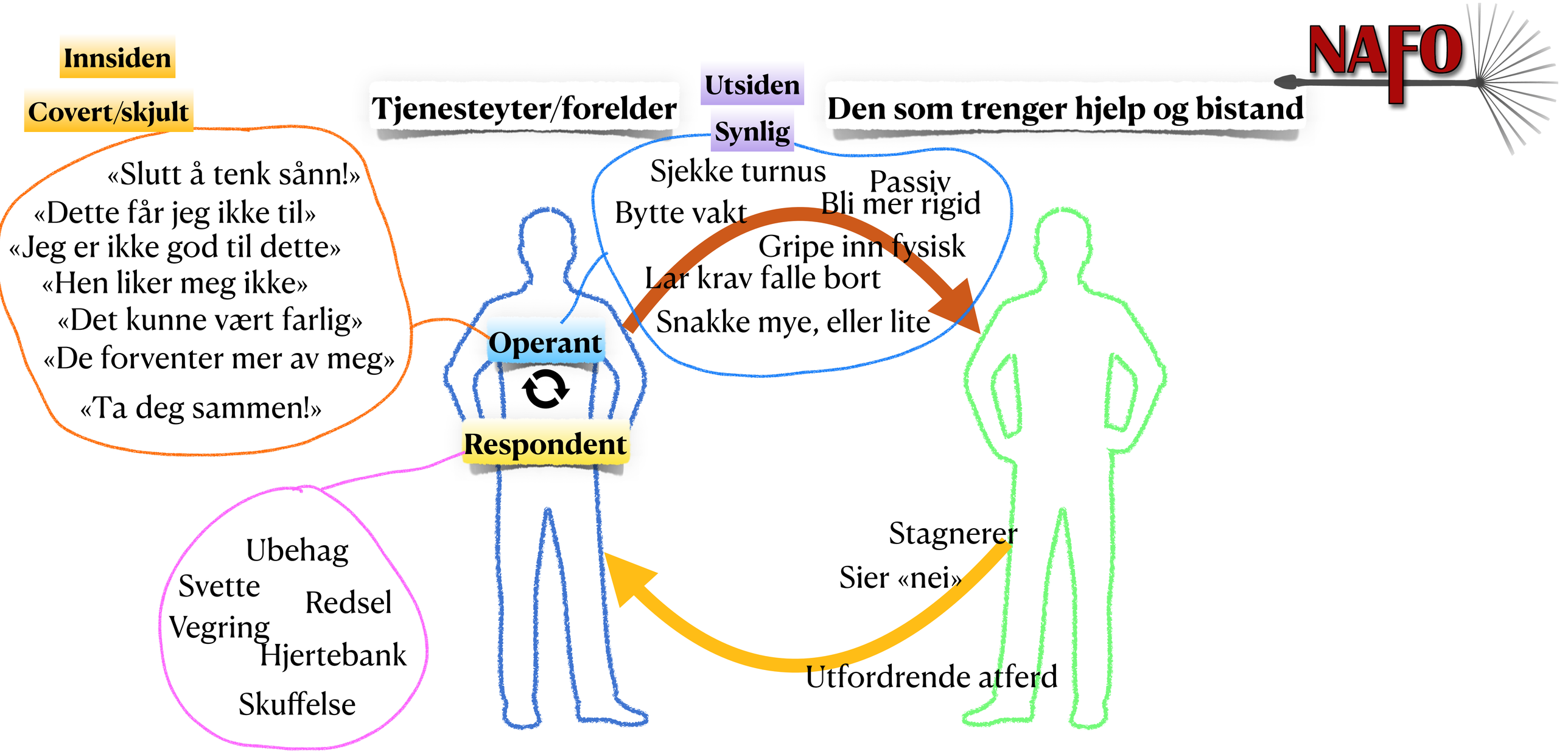
Emosjoner

Reflekser

Tjenesteyter/forelder

Den som trenger hjelp og bistand

Innsiden
Covert/skjult
Tjenesteyter/forelder
Utsiden
Synlig
Den som trenger hjelp og bistand
«Slutt å tenk sånn!»
«Dette får jeg ikke til»
«Jeg er ikke god til dette»
«Hen liker meg ikke»
«Det kunne vært farlig»
«De forventer mer av meg»
«Ta deg sammen!»
Sjekke turnus
Passiv
Bli mer rigid
Bytte vakt
Gripe inn fysisk
Lar krav falle bort
Snakke mye, eller lite
Operant
Respondent
Ubehag
Svette
Redsel
Vegring
Hjertebank
Skuffelse
Stagnerer
Sier «nei»
Utfordrende atferd

Innsiden

Covert/skjult

Tjenesteyter/forelder

Utsiden

Synlig

«Slutt å tenk sånn!»
«Dette får jeg ikke til»
«Jeg er ikke god til dette»
«Hen liker meg ikke»
«Det kunne vært farlig»
«De forventer mer av meg»
«Ta deg sammen!»

Sjekke turnus
Passiv
Bytte vakt
Bli mer rigid
Gripe inn fysisk
Lar krav falle bort
Snakke mye, eller lite

Operant

Respondent

Ubehag
Svette
Redsel
Vegring
Hjertebank
Skuffelse

Utfordrende atferd

Hjertebank
Vegring

Betinget (ubetinget) stimulus/ stimuli

Trigger ubehagelig emosjonell respons

Bytte vakt

Escape/ unngåelse for å unngå ubehaget

Negativ forsterkning av unngåelse/ escape

Unngåelse øker distansen til triggere

Escape unngår trigging

Reduserer frekvens av eksponering for triggere

Privat verbalatferd etableres assosiert med kroppslige responser **(neg. og pos. forsterkning)**

«Jeg er ikke god til dette»
«Hen liker meg ikke»
«Det kunne vært farlig»

Triggere opprettholdes, evt blir mer triggende/ generaliseres

Forhold mellom operant og respondent atferd

Utfordrende atferd

Hjertebank
Vegring

Bytte vakt

Betinget (ubetinget) stimulus/ stimuli

Trigger ubehagelig emosjonell respons

Escape/ unngåelse for å unngå ubehaget

Negativ forsterkning av unngåelse/ escape

Privat verbalatferd etableres assosiert med kroppslige responser **(neg. og pos. forsterkning)**

«Jeg er ikke god til dette»

«Hen liker meg ikke»

«Det kunne vært farlig»

Triggere opprettholdes, evt blir mer triggende/ generaliseres

Forhold mellom operant og respondent atferd

Hjertebank

Vegring

Trigger
ubehagelig
emosjonell
respons

Privat verbalatferd etableres assosiert med kroppslige responser **(neg. og pos. forsterkning)**

«Jeg er ikke god til dette»

«Hen liker meg ikke»

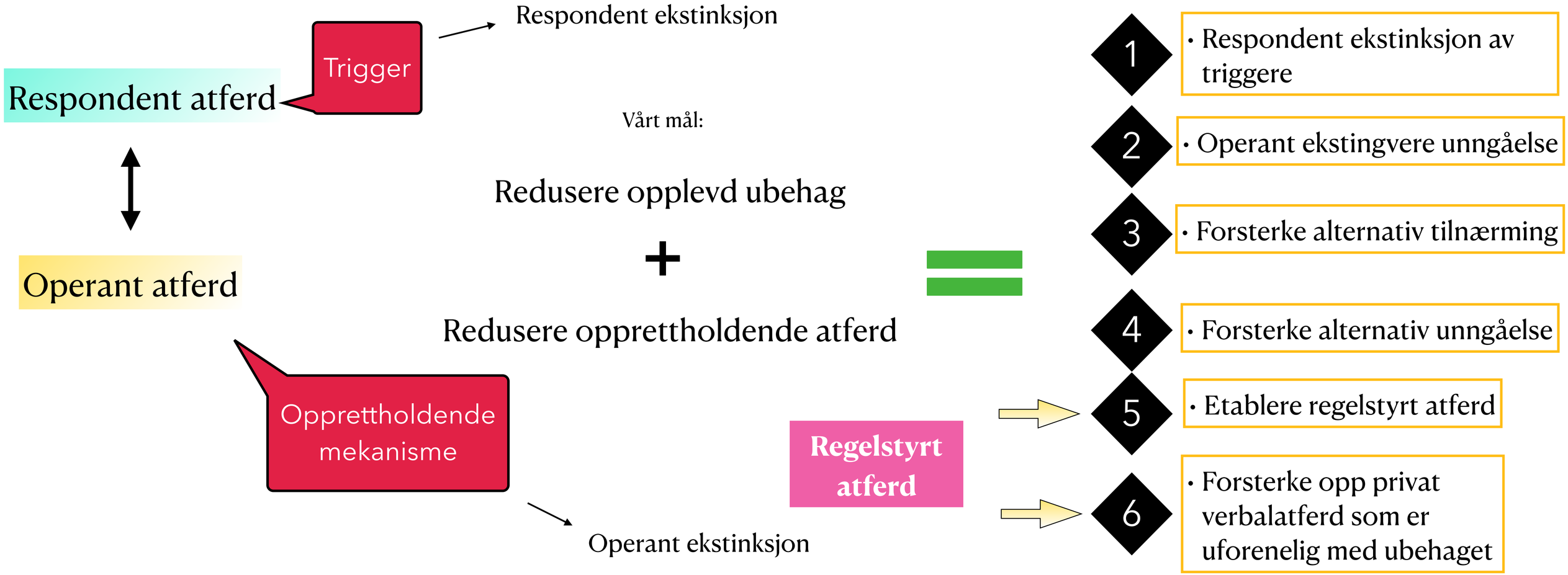
«Det kunne vært farlig»

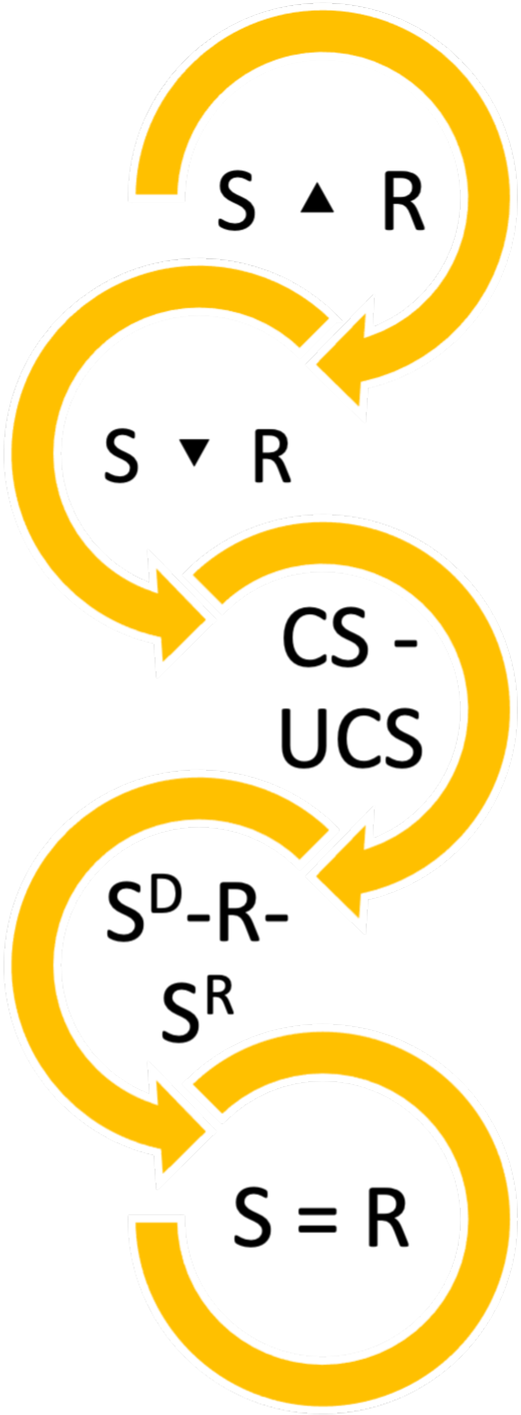
Alt snakket - det vi sier til oss selv - det opprettholder triggeren

Det kan generaliseres

Og påvirke oss mer enn vi er klar over

Vitenskapen ved effektiv eksponeringsbehandling

NAFO
Rogaland Lokallag

Takk for meg

Og nå over til deg, Jon!